

Som skogsinventerare i Somali

Rapport i Brevform

Torgny Bergström 1976

Nittonhundrasjuttiosex arbetade jag i Somalia

Det ligger längst österut på den afrikanska kontinenten, gränsande till Indiska Oceanen, Adenbukten, Röda Havet, Jemen, Djibouti, Etiopien och Kenya. Populärt kallat "The Horn of Africa", Afrikas Horn. Minst 250 mil långgrund sandstrand, vid randen av varma hav med evig dyning rullande in mot stranden.

Förutom de södra delarna, runt floderna Juba och Shebelle, är landet en halvöken. På en del ställen faktiskt öken. Närmast kusten, kustplatån, i norr kan man räkna med 50 millimeter regn vartannat år (= två svenska åskskurar). Dammet är din ständiga följeslagare, rödbrunt, eller svart, beroende på bergrunden. Ibland är bergrunden ren kristalinsk gips och där är dammet ovanligt tunt och ljusgrått. Men mycket mer finfördelat. Det tar sig till och med in i kalsongerna på ingen tid alls.

Två gånger, under ett normalår, regnar det. Inte så mycket i februari/mars (Dahir) och ännu mindre i september/oktober (Guu). Större delen av regnet kommer på en gång. Det rödbruna dammet blir då snorhal, rödbrun lera, halare än is med vatten på. Folk drattar på ändan och bilar fastnar. Är man ute och åker - det finns bilar, men inga vägar - är det bara att stanna på något högt ställe, sätta upp tältet (om man har något) och vänta ett par dagar tills det torkat upp.

Landskapet - som man trott var absolut platt - visar sig innehålla höjdskillnader på flera decimeter, ibland upp till någon meter. Lågpunkterna blir till milsvida sjöar med tre decimeters vattendjup. Allt vatten rinner som bekant neråt.

Landets tillgångar - förutom oljan och allt uranet - är kameler, fettsvansfår getter, boskap, åsnor rökelse och myrra. Kamelerna exporteras till Jemen och Saudi på rostiga skorvar som aldrig skulle få ett godkännande av något sjöklassningsföretag. Eller på dohw's, båtar som ser ut som de såg ut på Jesu's (Issa's, lokal benämning) tid.

Varje båt åtföljs av tre miljarder flugor som anfaller allt som rör sig och kommer närmare båten än en kilometer.

Rökelsen är en kåda/harts från rökelseträdet (Boswellia sp). Ett märkligt träd. Det växer på sten, ibland på lodräta bergväggar, fäst med en sugkoppsliknande "kudde" vid berget. Det blommar och får sina friskt gröna, parbladiga löv (påminner om rönn i formen) i torrtiden, då allt annat vissnar. Under regntiden faller det sina blad. Trädet går totalt fel!

Kådan, rökelsen, är väldoftande, aromatisk och har aseptiska egenskaper. Kan tuggas som tuggummi. Lite "grusigt" till och börja med, men sen OK. Smaken är frisk och håller hundra gånger längre än Wriggleys. Man kan även lägga krossad rökelse på glödande kol och får då en stark frisk, angenäm doft.

För femtusén år sedan balsamerades faraoner med rökelseindränkta bindor efter att ha behandlats med natronlut efter det att de dött . Idag är rökelsen poppsubstansen nummer ett när det gäller munvatten och parfymer som ska ha en frisk, fräsch och angenäm doft och smak. Speciellt i asiatiska länder.

Somalierna är långa, slanka, bruna och vackra. Och muslimer. Såklart. Anfadern, åtminstone en av dem, steg iland vid Mait norr om Erigavo i norra Somali för himla länge sen. Där ligger en vitkalkad moské/grav ("shrine" säger engelsmännen) där han och hans söner vilar (var tog dottrarna vägen??). Alla som är rättrådiga och värdiga kan gå in och beskåda de sideninsvepta sarkofagerna. Ovärdiga kommer att mötas, och motas, av en orm i dörröppningen.

Här steg förfadern till somalierna iland, säger sägnerna. Nära Mait, norr om Erigavo. Släkten byggde mosken. Mellan Mait och Erigavo i de oländiga bergen vid Al Madoh dog frihetshjälten och dervishledaren Abdulla Hassan obesegrad i början av nittonhundratalet.

Samhällets struktur vilar på släkterna eller klanerna. Sisådär tio till tjugo större klaner och ett otal underklaner. Ve den som inte kan räkna upp sitt, faderns, farfars, farfarsfar, farfarfarfars och så vidare (minst tio generationer) vid oväntade möten med främlingar. Inga personnummer eller id-kort här inte. Här är det minnet och den verbala förmågan som avgör. Självklart ställer man alltid upp på sin släkt.

På den tiden som Storbritannien ägde världen, drog britererna raka streck på den afrikanska kartan för att skilja kolonierna/länderna åt. Eftersom man höll till på något trevligt slott i det civiliserade Europa, var det lite si och så med nogranheten. Ibland drog man strecket lite längre åt öster, väster, eller åt norr för att hålla sig väl med någon granne utan att bry sig om var folket bodde. Eller bara för att man inte brydde sig. Detta har gett dagens stater mycket att kriga om. Oljan till exempel, för att återkomma till den.

Ingen har väl hört att Somali räknas upp när man talar om oljeländer.

Men. Somali och Ogaden (östraste delen av Etiopien och västraste delen av Somali) har samma bergrund och geologiska historia som Arabiska halvön, och där finns det olja. Omfattande prospekteringar har gjorts, på femtiotalet, åttiotalet och nyligen.

Kriget med Etiopien i slutet av sjuttioalet anses vara orsakat av Ogadens dolda oljereserver.

I Somalia och Ogaden har man inte velat hitta oljan. Än. Anses det. När regionen är tillräckligt destabiliserad, terroriserad och nedgången för att skriva kontrakt med någon kuruft, penninghungrig och folkförtryckande politiker med nummerkonto i Schweiz, kommer man att hitta den. Oljan. Var så säker. Ett väletablerat mönster för olje- och mineralrikedommar i Afrika.

Se på Sudan, där det heller inte fanns någon olja. Förut. Före destabiliseringen. Eller Nigeria. Eller Angola. Eller det underblåsta kaoset runt mineralrikedommarna i östra Kongo

I Somali finns det uran också. Trettio mil norr om huvudstaden Mogadishu Vid Behlet Weyne. Världens största fyndigheter, sa man på sjuttioalet. Men det är väl inte så intressant längre? Väl! Kärnkraft är ju ute .... eller?

Somali, stackars er. Anarki. Svält. Drogad milis med tunga vapen. Köpta legoknektar från Etiopien (\$, yeeess!). Maktgalna klanhövdingar. Beväpnade religiösa militior – ledda av ännu maktgalnare mullor med egen direkttelefon till Allah. Al-Shabab, lillebror till Al Qaida och med sharia-stening i blicken. Svältande barn. Beväpnade tonåringar. Maktlösa mödrar med små barn. Varmt. Torrt. Fattigare än fattigt.

Det kunde ju ha varit så mycket bättre. Fred. Demokratisk utveckling. Vinterturism från Europa till underbara sandstränder och 32-gradigt vatten. Oljeborrtorn, oljeexport och dollarimport.

I Somali kan man verkligen använda uttrycket: "Det var bättre förr!" utan att överdriva ens ett uns.

Det var mycket bättre förr! Även om det inte var bra. Till och med under diktatorn Siad Barre och det "Suveräna Revolutionära Rådet" och dess militärstyre. Kolonialtiden var tusen gånger bättre än dagens läge. Under engelsmän i norr. Under italienare i söder.

Dagens anarki härskar dock mest i södra Somali – det tidigare italienska Somaliland, erövat på nittonhundra-trettioalet av Mussolinis tappra trupper. Kulsprutor och senapsgas mot kroksabel och mynningsladdarbeväpnade kamelryttare.

Norra Somali – tidigare Brittiska Somaliland – är stabilare med ungefär tre statsbildningar (bla Somaliland och Puntland), som dock inte erkänns av det s.k. "Internationella Samfundet", dvs. alla andra länder, inklusive Sverige. Man konstaterar i alla fall att de finns.

Brittiska Somaliland (fram till 1959) pacificerades av upptäcksresanden, äventyraren och militären Swayne. Swayne/britterna slogs mot frihetskämparna, dervisherna, under ledning av Saiyd Muhammed Abdulla Hassan (Mad Mullah), mest kallad Abdulla Hassan från 1906 till 1920. Britterna lyckades aldrig tillfångata eller slutligt besegra Abdulla Hassan, som dog av lunginflammation i sitt sista fäste i det bergiga och otillgängliga Al Madoh, norr om Erigavo, någon mil från "min" skogsinventering.

Britterna kunde kontrollera karavanvägar och större orter, men kom aldrig åt dervisherna när de drog sig tillbaka till bergen, trots artilleri och flygbombningar. Likheten med Usama bin Ladin dyker osökt upp. Ett mönster för upprorsmän och revolutioner.

De två ostligaste Nordsomalistaterna försörjer sig på kameler, smuggling och sjöröveri, den västligaste med centralorten Hargeisa sjörövar kanske lite mindre än de andra. Vem vet.

Sjörövarna är frilansare. Utan kontroll från den svaga "staten", men med goda möjligheter att operera från stats- o-kontrollerat territorium. Staterna vågar inte konfrontera dem. Dessutom är de ju en verksamhet som drar in pengar och anställer dödsföraktande ungdomar, villiga att offra livet för ryktbarhet, en bunt dollar och några buntar khat (qaat på somali, *Cahta edulis* på latin, en amfetaminnehållande växt som smakar som ett mellanting mellan råa tulpan själar och paprika).

Breven nedan skrev jag en gång, eftersom allt vi -projektet- jag gjorde övervakades och rapporterades. Ibland överdrivet och förvanskat. Jag ville att min version skulle finnas på plats – hos projektchefen, Food and Agriculture Organisation, FAO, i Rom eller hos SIDA - när ryktena om vad som sig tilldragit sig i de nordsomaliska bergen sipprat upp till administrativa nivåer.

Vårt projekt – Förenta Nationernas/FAO:s innebar ju att man – utan att veta det, eller att vilja det – trampade folk på tärna. Vi kom inklampande i ett uråldrigt samhälles

beroenden och lojaliteter mellan individer och grupper. Folk var rädda att urgamla nyttjanderätter till bete, vatten, bränsle, rätten att samla in rökelse kunde rivas upp eller hotas av våra aktiviteter. Samtidigt var de politiska spänningarna mellan södra (fd italienska) och norra (fd brittiska) Somali stora.

Där var jag med en miniräknare, ett spegelrelaskop, en klave, måttband, en Landroover, en tunna bensin, en chaufför och en counterpart ...

Uppdrag: Hur många kubikmeter Juniperus procera, blyerts-en, finns det i skogar runt Daloh?

Inte så många skulle det visa sig.

=====

Brev hem till Sverige.

FEBRUARI

Efter två dagars landrooverresa från Hargeisa, där jag bor. Genom drivor av damm, till Daloh Forest, norr om Erigavo

Hej Mac.

Eftersom jag bara har en fotogenlampa till ljus, kan det bli lite felslag, but, don't mind.

Nu har jag försökt att göra skogsinventering i två veckor, här i Daloh, 1500 meter över havet. Branta raviner, ett fantastiskt landskap och en idiot till counterpart (jag har två stycken; en nolla och gudskelov en som fattar något, även om han kanske är lite lat).

Det där med nolla kanske verkar lite elakt och överdrivet och det är det också, kanske. Det beror i sånt fall på att blodtrycket (mitt) är ganska högt just nu.

Dahlo forest camp (Google Earth)

I det militära sa de: "... kan det bli fel, så blir det." Och det stämmer precis på den kära Abdi. Finns det bara en liten möjlighet att göra något fel, så gör han det. Så nu har jag tröttnat. Jag har skrivit brev till ministeriet och talat om, att jag inte anser att han kan klara av sin uppgift och att de kan göra vad de vill med honom. Jag tänker inte befatta

mig med honom i fortsättningen. Jag kör hem honom och där lämnar jag honom. Så, om jag blir utvisad hux flux, vet du vad det beror på.

Det kan också ha en annan orsak. Jag tänker nämligen starta en egen kampanj för att få tag i de flygbilder, som jag behöver så väl för att kunna göra mitt jobb. Bilderna finns i landet, men ingen vågar erkänna det. Security reasons, som de säger. de är väldigt känsliga för sånt, knektarna som styr landet.

Så här ligger det till. Projektchefen George Both, british (very), verkar mycket rädd att stöta sig med myndigheterna. Engelsmän är inte alls populära här. Därför vill han tydligen inte ha att göra med ömtaliga ämnen.

Min första förfrågan om flygbilderna gjorde jag med ett officiellt brev över GB adresserat till chefen för Skogsdepartementet. Uppenbarligen lämnade den käre GB inte brevet till adressaten. I stället skrev han ett svar själv, att han, för ett år sen. hade undersökt saken och då fått nej.

Vad gör man då? När inte breven kommer fram? Jo, då skriver man ett till efter att ha talat med och rådgjort med vår lokale somaliske chef här i Hargeisa. "Go ahead", sa han.

Detta brev lämnas över direkt till skogsdepartementet, med kopia en halv vecka senare till GB. Om det har blivit bingo eller ej, vet jag inte, för jag har som sagt varit i ödemarken i två veckor. Men jag kan föreställa mig, att G. känner sig sur och överhoppad. Det ligger väl något syrligt brev och väntar på mig.

Som när jag skrev min "Ankomst Rapport". Efter att ha konstaterat under "Kontors- och sekreterarhjälp" att "Sekreteraren som hör till projektet talar inte engelska, eller kan använda skrivmaskin". (Lite senare ska jag tala om, vad det beror på). Efter det skrev jag, att jag ansåg, att min counterpart, som bara var en skolpojke och dessutom opraktisk, inte skulle kunna fortsätta mitt jobb, när jag lämnade landet och att jag var lite ledsen över, att man tog så lätt på det där med counterparts.

Detta föranledde den gode GB att skriva en och en halv sida (på engelska till och med) om vad jag borde göra och inte göra och " ... by the way I slipped a note to Rome that the goverment doesn't take easy on this matter."

Gamla engelska kolonialtjänstemän som nu arbetar i FAO
...

Nu på lördag gör jag resan på två dagar tillbaka till Hargeisa igen, eftersom jag i veckan ska delta i ProjektMötet.

Jag skall då passa på att föra lite korridorpolitik för att få fram flygbilderna. UNDP:s ställföreträdande platschef i Mogadishu är SVENSK. Vad det gäller UNDP:s interna effektivitet har vi ungefär samma uppfattning. Så jag har skrivit brev till honom och bett honom att fixa ett möte med UNDP:s platschef (Högsta tuppen i UNDP i Somali). Sedan ska vi se om han kan övertala sina landsmän att lämna ut bilderna. Ty det är antagligen de, som håller på dem (dom jävlarna). Hemskt vad jag svär idag, märker jag.

Sedan, när jag fått de där bilderna, ska jag på fem veckor laga till en reliabel (heter det så?) rapport om hur mycket skog det finns här. Med konfidensintervall på det hela, så att folket på departementet får hicka och inte vet, vad de ska ha rapporten till!

De vet inte, vad de ska ha sågverk till, heller. Fram till för ett och ett halvt år sedan, trodde de, att man skulle ha det till att säga ved med. Sedan var det något ljushuvud (som hade sju års utbildning utomlands), som kom på att man kanske kunde göra bräder. Om man la in stockarna på längden istället. Bräder gör man. 15 st om dan. Man är mäktigt stolt. Han, som har den här fina utbildningen (eller långa), han har ju inte tid att försöka att göra något åt den organiserade ineffektiviteten, ty han är inte här. Han åker på seminarier och kurser i utlandet. Han är nämligen en av de två inom departementet, som betros med utländska fellowship. Antagligen därför, att det anses säkert, att han kommer tillbaka igen.

"Braindrainen" är annars kolossal. 50 % av eleverna på technical schools rymmer utomlands utan pass eller betyg. (Betygen behåller staten för att hindra folk från att rymma.) Av de resterande 50 %:en blir 50 % arbetslösa, eftersom det inte finns jobb, och de resterande 50 % anställs av armén för att reparera dess stridsvagnar och lastbilar.

Så på slutet en liten vädjan:
-Kan du leta upp något litet anslag för att sända elementära (men bra) läroböcker i skogsbruk, skrivna på engelska. Detta vore verkligen en hjälp, för det finns folk,

som är intresserade av vad de gör och vill veta mera, men det finns ingen litteratur. Försök verkligen, så är du hygglig. Skulle man kunna sprida några böcker, som blir lästa, tror jag det blir den största insatsen, som skogsprogrammet har åstadkommit här nere.

I förgår ramlade det ner ett kort här, sänt den 20/12 - 74 till mig, adress; UNDP, Duty station, Daloh. Det tog ju bara två månader, så det var ju skapligt. Förresten är det nog det första kortet från Sverige, som letat sig fram hit. Någonsin.

Telegram tar också en djävla tid. För två veckor sedan sände jag ett telegram hit, att jag skulle komma om två dar. Det kom fram idag. BINGO. Med tanke på ljusets hastighet, med vilket telegrafiska meddelanden förflyttar mig, har det väl reläats över någon av de mer avlägsna stjärnorna. Eller också har det väl varit tvunget att passera censuren.

Trycket har börjat sjunka i fotogenlampan. Därför slutar jag nu, så att jag kan ta mig en öl i de sista osande strålarna.

Brevet sänder jag två vägar, dels direkt, dels med pouch över New York.

Ha det så grankott i snöslasket. Här skiner solen, så att man bränner upp näsan. Jag bor ju på 1 850 m över havet.

Morsning och hälsa alla jag känner.

P.S.

Jag höll på att glömma det där med sekreteraren, som inte kunde skriva maskin., Så här är det:

-Man håller på att införa det fram till 1973 icke skrivna inhemska språket. För att kunna godkännas av arbetsförmedlingen (som är den enda institution som kan ge "authority" för anställning) måste man visa, att man kan skriva landets språk.

Detta är betydligt viktigare än att kunna det jobb, som man ska göra. Så finna det två personer, en som kan tala engelska och skriva maskin, men som inte kan skriva landets språk så att det passar myndigheterna, och en som kan skriva språket, men som inte talar engelska eller kan använda skrivmaskin, så får ju naturligtvis den, som inte kan skriva maskin jobbet. BINGO.

Dessutom börjar jag längta efter nån dålig bio och
hamburgare på Mac Donalds.
Tjing
D.S.

Brev till International Labour Organisation (ILO)

Början av april

Hej Bo.

Jag lovade ju att skriva och berätta om förhållandena för skogsarbetare i det här landet. Skogsarbetarna är inte många, det kan vi ju först konstatera, ett tiotal arbetar på landets enda sågverk och uppskattningsvis ett femtal arbetar med avverkning med uråldriga verktyg, stocksåg och yxor gjorda av gamla bilfjädrar. För terrängtransport har man en traktor.

Arbetarna bor i vindskydd eller vad man ska kalla det för, gjorda av bakar från blyertsenen, som liknar vår en. Vatten körs dit med lastbil, om och när den fungerar. I retur tar bilen några stockar.

Arbetsledning existerar inte, eftersom alla, som kan läsa eller skriva, ska sitta på kontor och har en viss motvilja mot att vistas i skogen, eller göra något praktiskt.

Förutom dessa finns det ett hundrafemtiotal "Forest guards" på olika platser i landet. De fick sin sista order 1959, i december, strax innan engelsmännen lämnade landet och har sen övergått till att vara halvnomader eller samlare av honung, rökelse, eller Gud vet vad. Men lönen kvitterar de fortfarande ut. Vem det nu är som betalar.

Alla former av arbetarskydd saknas. Naturligtvis! Sågverket är en mindre hälsosam plats att arbeta på, eftersom man lätt kan ramla ner i golvbrunnar, eller stöta till någon av de oisolerade kablarna, som i en härva går från generatorn.

Detta kanske kommer att rättas till, eftersom en sågverksexpert förväntas att komma hit. Jag är ombedd att hämta honom på ett flygfält i Bosaso, 30 mil från Erigavo, men ingen vet om han verkligen kommer. Kan ju bli en trevlig resa i alla fall med landroovern över, av regntiden genomblöta och leriga slätter. Vägar existerar inte. Har en bil kört i samma hjulspår fem gånger, upphöjs detta till väg.

Skogsdepartementet (Forest division inom Departement Livestock Forestry and Range) förestås av en USA-utbildad, skärpt trettioåring.

Östinblandningen i landet gör att jag antar att västerlänningar, som sysslar med skogsarbetarförhållanden, inte är så välkomna. För att i möjligaste mån dämpa ILO:s aktiviteter har man ju också en östchef. Men vill du komma hit och se dig för, så är du, åtminstone från min sida, hjärtligt välkommen. En landrooverresa på två dagar väntar dig, plus en av Afrikas bästa utsikter från förkastningen norr om sågverket.

Hälsningar

Torgny

Brev till projektchefen

April

Dear George.

Det här brevet är för att berätta för dig, hur jag fick sju man att arbeta på övertid. Det är också förklaringen till telegrammet om plantskolan, som jag hoppas att du har fått. Men låt oss starta från början.

När jag bläddrade igenom de gamla rapporterna om rökelse och gummiarabicumträd, såg jag följande i de flesta rapporterna. "Rökelseträdet är lätt att föröka med sticklingar."

Men frågar man de som arbetar häruppe, skakar dem bara på huvudet och säger, att de aldrig har hört talas om, att det skulle vara möjligt att få sticklingar att ta sig. Så jag var intresserad att se själv. Dessutom ville jag demonstrera, att det kanske var möjligt.

Steg ett:

-Fixa plats i plantskolan (som visserligen inte varit använd på ett antal år). Jag pratade med Daahir. Han och jag åkte ut till plantskolan, valde ut en plats, mätte ut åtta kvadratmeter och åkte tillbaks igen.

När jag kom tillbaka en vecka senare efter att ha varit hemma så hade Jibril, en mycket duktig skogvaktare, som jag har till hjälp, fixat sticklingarna. Den nya counterparten, som dykt upp strax innan jag for hem, hade jag i mellantiden placerat på sågverket med måttband, klave och en klocka. Detta med den dubbla, avsikten, att dels ge honom en uppfattning om vad resultatet blir. när man säger stockar av olika kvalité dels att få ihop några siffror på produktionen för att stoppa i handen på den här sågverksexperten Flamwell

Det hade varit ett lätt jobb för honom, för sågen hade varit trasig hela veckan.

I min hand hade jag telegrammet om att fara och möta Flamwell och skulle precis sticka, när departementets kommunikationsradio fungerade för en gångs skull:
-Flamwell skulle inte komma.

Dan var i alla fall förstörd. Någon hade brutit sig in i mitt hus medan jag var borta (ryktet har redan pekat ut två

personer, men polisen vill vara säker). Förhören med polisen hade redan tagit en stor del av dan (samma dag, som presidenten, Siad Barre, var här). Fortfarande vill polisen ha min nya counterpart och Jibril kvar i byn "som vittnen" (de har inget med det att göra).

Omar har åkt på den här speciella Daloh-bakterien igen, så vi måste sända honom tillbaka till civilisationen och läkarvetenskapen i morgon. Om det är möjligt.

Vad skulle man då använda resten av dagen till? Tja, varför inte plantera sticklingar? Så vi förflyttade oss till plantskolan och började jobba.

Vi hade nästan klarat av en hel såddbädd (sticklingsbädd?), när en landroover med distriktskommisarien, polischefen och en man från jordbruksdepartementet anlände i ett stort dammoln.

I samma ögonblick som distrikts-kommisarien hoppade ur bilen, började han gorma och skrika och fäkta med armarna. För att ytterligare få utlopp för sin vrede kastade han sten omkring sig. Jag var förbluffad. Jag hade mött distrikts-kommisarien förut flera gånger och då hade han verkat vara en ovanligt vettig karl (jag måste väl erkänna mitt misstag).

Eftersom polismajoren också var där, trodde jag för ett ögonblick, att saken hade något att göra med inbrottet och -att de ville ha tag i några misstänkta. Men nej. Till sist fick jag så mycket ur polismajoren, att jag förstod, att vi inte hade tillåtelse att vara i "våran" plantskola och att saken skulle diskuteras med guvernören.

Så för att ställa till så lite bråk som möjligt, tog vi vårt pick och pack och gick, för att få tag i Moose, som är departementets representant här. Men det tog tid.

När vi så småningom fick tag i honom, gick vi gemensamt till guvernören. Som var upptagen. I stället råkade vi stöta ihop med distrikts-kommisarien, polischefen och några andra personer.

Vild diskussion.

Summerad av Moose så här:

-Lokalstyrelsen har beslutat, att ta över plantskolan från Skogsdepartementet (utan att informera oss), eftersom vi har misslyckats med att producera några trädplantor.

(Detta var visserligen sant, men berodde på att lokalstyrelsen inte hade levererat det vatten, som den hade lovat att göra.) I stället skulle nu plantskolan lämnas över till Skogs lokale ärkefiende - jordbruket. Jordbrukets folk hade dessutom plöjt upp marken, så man (vilket var sant, men jobbet var dåligt gjort) och sätt den (vilket var lögn).

Senare:

-Diskussioner med guvernören tillsammans med alla de andra inblandade. Vi förklarade vad vi behövde de åtta kvadratmeterna för och vad jag kunnat förstå, så tyckte alla, utom distriktskommisarien, att det var en god idé att göra experiment med sticklingarna.

Diskussionen slutade så småningom med att vi (Skogs) hade förlorat plantskolan. men att vi skulle få ett område tillräckligt stort för vårt experiment (få, från vår egen plantskola, va!). Alla var eniga utom distrikts-kommisarien, som opponerade sig.

Poängställning:

Moralisk förlorare.

-Distriktskommisarien. För att ha visat dåligt humör, dumhet och stönighet.

Förlorare av land:

-Skogs.

Vinnare av land:

-Jordbruket.

Att distriktskommisarien verkligen kände sig som förlorare visade sig senare, när en lastbil med ett antal människor anlände till plantskolan en timme efter det att vi börjat plantera våra sticklingar på den nya platsen.

Demonstrativt, men planlöst, började de att hacka på det område, som vi hade blivit ivägdrivna från. Allt ledsagat av hänfulla tillmälen från mina skogsarbetare. De andra arbetarna från kommunen var tydligen ointresserade av att arbeta på övertid, vilket den långsamma takten gav besked om.

Naturligtvis är det ju inte bra, att sånt här händer. Men i alla fall har det goda med sig, att vi nu vet läget, så att du, tillsammans med departementet, kan försöka att lösa frågan på en lite högre nivå.

Om inget annat kommer ut av det hela, borde det i alla fall vara möjligt att få ut pengarna för de rör, som är nedlagda och den vattentank, som är byggd, och som enligt Moose ska vara den egentliga orsaken till att jordbruket har snyltat åt sig området; De har inga pengar att köpa egna rör för. Som sista inslag i historien gav distriktskommisarien ett muntligt löfte att förse oss med nya rör. Men var ska han ta dem ifrån?

Mitt intryck är, att Moose inte har något att sätta upp emot det lokala styret, även om han ligger bra till hos guvernören. Distriktskommisarien är en liten aning för stönig och militärisk för att vara möjlig att resonera med.

Sist en reflektion om den här s.k. "Trädplanteringsdagen". Bättre namn vore, "Mata-getterna-dagen", för det är i alla fall slutresultatet.

Distriktskommisarien gav order om, att Skogs skulle plantera ett område strax innan presidenten kom. Men i stället för att skaffa fram material till stängsel, som kunde hålla getterna ute, utfärdade han ett dekret + ett plakat som sa, att det var förbjudet för getter att äta av träden.

Tyvänn kunde inte getterna läsa, så träden är redan uppätta.

Min reflektion är följande:

-Det värsta hindret för långsiktig utveckling (skogsbruk till exempel), är distriktskommisarierna som den här, som kan förråda bra idéer för kortsiktiga politiska (personliga?) och propagandamässiga. vinster.

Men strunt i det. Den här distriktskommisarierna med sitt häftiga humör kommer troligen att dö av hjärtattack endera dagen.

Så låt oss lämna det.

Jag har funnit en verklig guldgruva på skogskontoret här. En hel låda med gamla pärmar från femtiotalet. Allt. Från personpärmar till meteorologiska mätningar. Inklusiva detaljerade pärmar om rökelse och myrra. Och vad mer, detaljer om blyertsenen, till och med formfaktorn för volymeräkning, som jag behöver så väl.

Som avslutning måste jag säga, att jag är imponerad av vad engelsmännen gjorde här i norr. Om det är något som har gjorts eller startats, så är det gjort av engelsmännen. Om

det är några uppgifter eller siffror, som man behöver, så
nog är de insamlade av engelsmännen.

Vad man pratar om i SIDA, FAO och andra internationella
organisationer om att utveckla landsbygden, det var redan
startat av engelsmännen under femtitalet. Det är sorgligt
att se ruinerna av vad som i alla fall var en början.
Pärmarna talar sitt tydliga språk.

Låt oss hoppas att rivalitet och egennytta inte kommer att
sätta för många käppar i utvecklingens hjul, så att byn kan
starta igen på samma väg som förut.

Greetings
Torgny B

Men det kom ju ett och annat uppmuntrande *brev från Sverige* också

Hej

Vilket förfärligt ställe Du måste ha kommit till. Hu så rysligt det låter. Och vad det verkar som om Du får fajtas med äckliga gubbar Men tat lugnt, ta en Toy, de klarar sig nog. Det vore värre om inte Du gjorde det.

Här regnar det snöblask och april månad går snön till färågö. Vi på internationella har det gott i vår hörna och rekryterar som bara den. Folk far åt alla håll.

I sommar slutar jag jobbet här och det skall bli spännande att bli hemmatant. Men till att börja med skall jag snickra på vårt hus och det kan ju bli saker av det.

Hur är det med snuskvokabuläret så där ute i urskogen? Glömmer man det så säg till. Vi här står gärna bi med ett antal mer eller mindre fula ord. Vad sägs om mask till exempel.

Annars har jag inte ett dugg att berätta mera. Längtar Du efter räkor, sill och lilla den och hummer, kräftor, surströmming och tunnbröd, kokt lake, snuvad lake osv.? Har jag frestat? Vi åt räkor och Janssons frestelse i går och lite därtill, så jag mår inte riktigt bra idag. Min Nilsson skall vara reseledare för kursens resa till USA:s västkust i sommar och har vi nickel skall jag följa med. Men det har vi inte. Så jag följer nog med ändå.

Skogen växer sakta i Sverige och väntar på Ditt kunnande och Din stora erfarenhet, när Du kommer hem.

Hälsningar från sekreteraren på internationella, den bästa i hela världen av, det här brevet att döma

Brev från Daloh till projektchefen.

Slutet av april.

Fredag.

Vid skrivmaskinen igen efter en vecka full av förseningar och besvär. Omar sjuk. Mag- och tarmsmärtor. Tillsammans med blödningar. Enligt doktorn risk för inre uttorkning. Så de har gett honom koksaltlösning intravenöst.

Löften från några människor från säkerhetspolisen och lokalstyrelsen att transportera honom i deras landroover de 50 milen till sjukhus. Men de kunde inte säga när, så jag fick, sända min egen landroover, som körde fast i årets värsta regn.

En landroover täckt med brun-röd lera kom tillbaka i går med en förare, som om möjligt var ännu lerigare än bilen. Från huvud till fot. Dessutom saknade han skor. de flöt iväg med vattnet som forsade fram på vägen, när han försökte gräva loss bilen.

Och min nya counterpart, Abdikarin. Vad ska man säga om honom? Först, Han är en förbättring. Och han har en viss förmåga att lära. Men han är lat. Under veckan, som jag var borta, har han inte gjort ett spån. I stället har han tillbringat sin mesta tid på byns teserveringar och spenderat de projektpengar, som jag anförtrott honom, för egen del. Men han har lovat att betala tillbaks dem, när han får nästa lön. Och det är nog bäst, för regeringen lär ju skjuta folk, som använder regeringens pengar för eget bruk.

Det är verkligen ledsamt att Omar ska vara sjuk. Av två skäl. Först och främst är han en trevlig person. För det andra skulle han bli en utmärkt counterpart, eftersom han är klyftig. Kanske är han lite lat, men inte mycket. Jag hoppas, att han blir frisk snart.

Vad beträffar Abdikarin så tror jag inte, att han kommer att stanna länge till. Eftersom han tydligen tycker, att det här jobbet är för ansträngande försöker han nog få något inomhusjobb.

Så har det anlänt rapporter om att sågverksexperten Flamwell ska komma i morgon. Den här gången bergis! Detta just som jag börjat tvivla på att han verkligen existerade. Det enda, som kan hindra hans ankomst, är regn. Från flygets agent har jag fått veta, att

landningsbanan behöver tio timmar att torka efter ett häftigt regn. Så han blir väl nersatt någon annanstans och får väl försöka ragga upp nån landroover för att ta sig hit .

.....

Så är det en annan sak. Jag måste komma till en tandläkare. En fyllning har trillat ur för två veckor sen. Tandläkaren i Hargeisa, en pakistanier, kunde inte fixa det. Han ska nämligen lämna landet snart och har därför inte beställt hem några fyllningar under det sista halvåret. Han behandling inskränker sig till att enbart dra ut tänder.

Patienten sätter sig i stolen, pekar på tanden han har ont i. Tandläkaren drar ut och pressar ner den utdragna tanden i handen på patienten och säger "Nästa"!

Vimmelkantig dels av skräcken för tandläkaren, dels smärtan av tandutdragningen (givetvis utan bedövning) stapplar patienten ut. Väl ute och på varierande avstånd från tandläkaren, beroende på hur ont det gjorde, vänder medvetandet tillbaka och han eller hon känner. att han/hon har något i handen. En tand. Vad ska man med den till? Å så slängs den.

Att hitta till tandläkaren är således lätt. Följ bara de utdragna tänderna, som ligger på backen.

Fortfarande inget nytt om mina stulna grejor. Detta fastän Dahir. som arbetar i stället för Moose har försökt att vara vänlig och lätt tröstande förklarat "Polisen sätter den vi misstänker i fängelse och så torterar de honom, tills han erkänner." Vilket antagligen är sant. Att han erkänner, alltså. Vare sig han är skyldig, eller ej.

Det är faktiskt en lättnad, att Moose har kommit tillbaka. Allt har stått still medan han varit borta.

Hälsningar från skogsuppskattningen

Torgny